

מה זה פְּלָה עוֹרֵב?

מהנדס אלי הראל

מה זה כלה עורב ? איפה היו משתמשים בו? ולמה זה קשור לבית שלכם?

המשנה במסכת "מידות" עוסקת במידות ואופן הבנייה של בית המקדש וכליו. בפרק ד', משנה ו' כתוב: "... ואמה פְּלָה עוֹרֵב".

מה זה פְּלָה עורב?

מסביר ר' עובדיה מברטנורא (נולד בשנת 1450 לערך, מהעיר ברטינורו, איטליה): **"טס של ברזל חד כמין סייף וגובהו אמה (כחצי מטר) היה מונח על גבי המעקה, כדי שלא ינחו העופות עליו, לפיכך נקרא כלה עורב שמכלה העורבים משם"**.

ובתרגום לשפה פשוטה: פס של ברזל חד, בגובה של חצי מטר היה מותקן על גבי מעקה גג ההיכל, שלא אפשר לעורבים ועופות אחרים לנוח על גבי המעקה או על גבי הטס עצמו משום שהיה חד מאוד והיה חותך רגלי העופות.

בתקופה שבית המקדש היה קיים, רצו למנוע מעורבים (הניזונים בין היתר גם מפגרים) ועופות אחרים לעמוד בראש גג ההיכל, שהרי לא כבוד לבית המקדש אם יעמדו העופות עליו. לשם כך, הכינו פס ברזל חד כמו סייף ואותו התקינו לכל אורך היקף גג ההיכל, כדי שלא יוכלו העופות לעמוד על קצה המעקה.

יש מפרשים ש"כלה עורב" הוא מסמרים חדים שהיו קבועים בטבלאות של ברזל, ולא דווקא טס חד בדיוק כפי שנוהגים כיום להניח "קוצים".

מה איתכם? האם בדקתם את התכנון של הגג שלכם? האם יש אצלכם מקומות שיונים ושאר ציפורים ירצו לקנן בהם?

תשאלו: "מה אכפת לי אם מקננות אצלי יונים או ציפורים אחרות? זה לא מפריע לי!"

תשובה: מלבד הלכלוך, יונים מעבירות מחלות, שהנפגעים העיקריים הם ילדים קטנים ומבוגרים. ידוע שהיונים יכולות להעביר מחלות שונות, כינים ועוד. לכן, כדאי לשים לב - אם אפשר, כבר מראש.

מקומות ש"מזמינים" ציפורים:

יונים ושאר ציפורים אוהבים לקנן במקומות המוגנים משנים - שלושה כיוונים. אם יש לכם גגות רעפים בעלי שיפועים שונים, כששיפוע אחד "פוגש" את השיפוע השני, כדאי להקפיד שלא ייווצרו באיזור נקודת המפגש, חללים או כוכים. זה מקום שמזמין ציפורים לקנן.

מקומות מועדים נוספים המזמינים יונים הם "כניסות" פנימה של קו קיר המבנה, המאפשרות פינות סמויות בצורה כזו, שהמסתכל על המבנה מבחוץ, לא רואה את הכניסה או השקע שבקיר המבנה. בהתחלה תראו את היונים עומדות שם ובהמשך תמצאו פתאום קן עם גוזלים.

רעפים גליים:

בנוסף לעיל, כבר הזכרנו באחד הטורים הקודמים את הרעפים הגליים, העלולים לשים כמקור לקינון ציפורים, כי הציפורים נכנסות מתחת לגל. הציפורים יאספו זרדים ויבנו להן קן לתפארת.

לכן חשוב, במקרה של רעפים גליים, לוודא שהרעף התחתון (הראשון) יהיה חסום לציפורים. איך עושים את זה?

יש נוהגים להניח "קוצים" מפלסטיק מתחת לרעפים האלו, אבל הציפורים, בדרך כלל, לא מתייחסות לקוצים כי הן לא מבינות שזה נועד למנוע מהם מלהיכנס מתחת לרעפים...

במקום קוצים מפלסטיק, עדיף להשתמש בלוחות מתכת מחוררים, המתאימים לרעפים, הגליים לדגם שקניתם. הלוחות המחוררים יאפשרו תנועת אוויר מתחת לרעפים מצד אחד, ומצד שני ימנעו כניסת ציפורים ושאר מקננים מתחת לרעפים.

רעפי אוורור:

באותו אופן, יצא לי לראות הרבה פעמים רעפי אוורור בעלי פתח גדול נדרש לאוורור, אבל גם מספיק גדול לכניסת ציפורים. לכן וודאו שרעפי האוורור יהיו מכוסים ברשת נגד ציפורים.

כדאי לדעת, שאם ציפורים קיננו אצלכם פעם אחת, הם יעופו מאות קילומטרים כדי לנסות לחזור בכל שנה לקנן אותו מקום, אלא אם כן, אתם התמודדתם עם הבעייה. לכן עדיף אם אפשר, כבר בהתחלה, למנוע מהם להתמקם אצלכם.

בהצלחה.

סוף מעשה בתכנון תחילה

להרחבות בישובים - הרצאות בנושא תכנון נכון וחיסכון. צרו קשר דרך הדוא"ל.

**הכותב הינו מהנדס יועץ ומלווה בונים
בשלב התכנון של בנייה פרטית**

להערות והארות elihareleng@gmail.com

לטורים קודמים ולניוזלטר: www.EliHarel.co.il

הערה: המאמר אינו מהווה תחליף לתכנון על ידי יועץ מתאים